

Op zoek naar het ideale kunstgrasveld: busje komt zo

KYBYS en Viridas organiseren kijkdag kunstgras

Nu het Europese verbod op polymere infill als SBR en TPE dichterbij komt, oriënteren veel clubs en gemeenten zich op alternatieven. Om hen te helpen een weloverwogen keuze te maken, verzorgden de ingenieurbureaus KYBYS en Viridas half mei een kijkdag kunstgras. Het was een zinvolle exercitie per bus langs vijf verschillende velden, want er is veel behoefte aan informatie over de complexe kunstgraswereld.

Auteur: Wijnand Meijboom

‘Wat is een e-layer?’ Dat is de eerste vraag die opdoemt bij een deelnemer als adviseur Joris van der Cammen de dag opent met een beknopte presentatie over de ontwikkeling van kunstgras. Een andere deelnemer meldt dat SBR- en TPE-gevulde velden nog steeds het prettigst spelen volgens voetballers en ook het goedkoopst zijn. Hoog tijd voor een rondje langs vijf verschillende kunstgrasvelden, om zelf te zien en te ervaren welke alternatieven er zijn voor SBR- en TPE- velden, die vanaf 2031 niet meer aangelegd mogen worden. Van der Cammen: ‘Wij vinden het niet verstandig om nog voor dergelijke velden te kiezen vanwege de milieu-impact en het komende verbod, maar het kan natuurlijk een budgettaire afweging zijn.’ In zijn inleidende praatje maakt hij verder duidelijk dat non-infillvelden nog niet officieel

goedgekeurd zijn, maar dat hij wel een team kent in Best dat heel tevreden is over zo’n veld en eigenlijk nergens anders meer op wil spelen. ‘Wellicht is het een optie om verschillende normen voor verschillende typen velden in te voeren, maar de KNVB wil één norm; dat is de realiteit waarmee wij moeten omgaan.’

Het startpunt van de dag is het sportcomplex van Alphense Boys, waar onder andere een met mais gevuld kunstgrasveld is aangelegd. Mais neemt vocht op, maar droogt ook uit. Het heeft weken niet geregend en de mais is daardoor kurkdroog en voelt hard aan. ‘Eigenlijk is dit het slechtste moment om zo’n veld te bezoeken’, zegt Rob Heusinkveld, die namens Tarkett Sports uitleg geeft over dit type veld. Achteraf heeft hij gelijk, want aan het eind van

de dag is er niemand die zijn vinger opsteekt als Van der Cammen vraagt wie er overweegt een met mais gevuld kunstgrasveld aan te leggen. De deelnemers vinden het trouwens helemaal geen slecht moment, want droge periodes komen nou eenmaal steeds vaker voor. Jordy Kwaaitaal, projectleider buitensport bij SRO, voetbalt zelf en vindt een 'maisveld' prima om op te spelen. 'Het is natuurlijk wel even wennen.' Hij vertelt dat SRO in zijn werkgebied alleen nog kurkvelden aanlegt: 'Om te voorkomen dat clubs weer snel op een alternatief moeten overstappen.' Vandaag wil hij zich vooral goed laten informeren. Bonno Haaring van Viridas was betrokken bij de totstandkoming van dit veld. 'Het veld is afgelopen seizoen maar twee keer afgekeurd', weet hij. Beleidsmedewerker Marlien 't Lam van de middelgrote gemeente Vijfheerenlanden vraagt zich af hoe lang de 'alternatieve' kunstgrasvelden meegaan. 'Moet je toch niet kiezen voor een bewezen systeem? Wij zoeken zekerheid, mede met het oog op het ravijnjaar. Naast het kostenplaatje is de keuze aan de politiek om te bepalen wat je als gemeente wilt uitstralen. Ik probeer ook digitaal zoveel mogelijk informatie te vergaren, maar dat is best lastig. Leveranciers hebben natuurlijk altijd een belang. Daarom is het fijn dat een adviesbureau alles op een rijtje kan zetten.'

'Ik zou het ook prettig vinden als de KNVB meer sturing gaf en er niet zo veel verschillende opties waren'

Om de deelnemers aan deze kijkdag een zo goed mogelijke ervaring mee te geven, was het advies van de organisatoren om voetbalschoenen mee te nemen. Rik Boswerger van stichting SESO oriënteert zich samen met voorzitter André Bunders van SV Warmunda uit Warmond op een nieuw veld. Hij is de enige die sportschoenen meegenomen heeft. Geen echte voetbalschoenen, maar kunstgrasschoenen voor hockey, waarmee hij ook gewoon

een balletje kan trappen om de verschillende kunstgrasvarianten te ervaren. 'Ik speel zelf nog en vind het belangrijk om ook de mening van jonge voetballers mee te nemen. Eigenlijk is het vreemd dat wij als oude mannen beslissen. Ik zou het ook prettig vinden als de KNVB meer sturing zou geven en er niet zo veel verschillende opties zouden zijn', zegt hij, als het hele gezelschap in de bus gestapt is. Die gaat richting de volgende stop: het mineraal-ge vulde veld van DSO in Zoetermeer.

'Leveranciers hebben altijd een belang, dus het is fijn dat een adviesbureau alles op een rijtje kan zetten'

Het is een van de twee opties uit het mineraalpakket van Tarkett Sports. Bij DSO gaat het om de vezelrijke variant, waarbij het laagje zand niet zichtbaar is en de mat gekrulde vezels heeft. 'Het zand is nodig voor de grip, maar het veld heeft de beleving van non-infill. Het nadeel is dat het minder zacht is. Wij willen daarom eigenlijk een zachtere e-layer gebruiken, maar we moeten nu eenmaal aan de KNVB-norm van energierestitutie voldoen', zegt Heusinkveld in zijn toelichting. Dennis van Wissen, projectleider bij de gemeente

Zoetermeer, vertelt dat zijn gemeente een goed belastbaar veld wilde, omdat kinderen uit de wijk er ook mogen voetballen. 'Het is een semiopenbaar veld en daarnaast maken scholen er gebruik van. Dit type kan tegen een stootje; onze ervaringen zijn goed.' Bij dit mineraal-ge vulde veld is het zaak om het zandlaagje regelmatig goed los te maken. De velden van de grote club OJC Rosmalen liggen er al zeven jaar en de gebruikers zijn tevreden, zegt Heusinkveld. 'Wij hebben veel feedback gekregen via enquêtes. Ook als ik niks hoor, is het goed. Ik zeg altijd eerlijk dat je erop achteruit gaat in vergelijking met een SBR-veld, maar als spelers eenmaal gewend zijn, zijn ze tevreden. Door de hoge vezeldichtheid is dit veld wel 50.000 euro duurder dan onze andere variant.' Pascal van der Graaf van Viridas: 'Mooi dat wij op deze dag ook de filosofie van diverse leveranciers kunnen laten horen.' Dit goed belastbare robuuste veld spreekt veel deelnemers aan. Dat geldt overigens niet voor Floor van de Velde en Hendrik Jan de Graaff uit de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht. Zij onderzoeken namens de voetbalclubs ASWH en IFC de kunstgrasopties voor de aanstaande renovatie. 'Over twee jaar moeten we velden aanpakken. We doen als clubs veel samen. We delen ook velden, behalve het hoofdveld natuurlijk. Vandaag willen wij er vooral achter komen welke ontwikkelingen er zijn en hoe haalbaar die zijn. Dit veld heeft in elk geval niet onze voorkeur.'

Geen scheve ogen

De andere mineraalvariant die bij FC Zoetermeer ligt, valt beter bij hen in de smaak.

‘Wij gaan nog voor TPE’

Het is het derde veld dat deze dag bezocht wordt en tevens de plaats waar de lunch genuttigd wordt. Ook andere deelnemers roemen de natuurlijke uitstraling, bijvoorbeeld Karin Smeenk en Terry Goldsmit van de gemeente Overbetuwe. ‘Wij willen de clubs in onze gemeente bij de keuze betrekken en streven naar eenheid, zodat er geen scheve ogen zijn bij de verschillende clubs.’ Ook Richard van den Broek van de gemeente Aalsmeer wil verenigingen meenemen in de keuze. ‘Anders krijg ik achteraf alle rotzooi over mij heen’, zegt hij lachend.

Albert Vink is vrijwilliger bij stichting sportpark De Roodemolen en doet deze dag inspiratie op. ‘Wij kiezen nog voor TPE-velden. Elke keer als we die vervangen door een alternatief, gebruiken we de infill voor de velden die pas later vervangen worden. Dat is ons langetermijnplan met het oog op het komende verbod op deze infill.’ In Den Haag zou het stadsbestuur het liefst natuurgras gebruiken, maar dat is van-

wege de beperkte belastbaarheid geen optie. Al alternatief is jaren geleden al besloten om te

stoppen met rubber korrels en te kiezen voor velden met kurk. ‘Nu oriënteren wij ons op de lange termijn’, vertellen Vincent Melotte en Ben Schellevis namens deze gemeente.

De bus rijdt na de lunch verder richting Montfoort. Joop van Krimpen van Condor Grass staat al op het gezelschap te wachten op het hoofdveld van fusieclub Montfoort SV’19, samen met Nico Kolmsberg van de voetbalclub. Hier ligt inmiddels vier jaar het eerste met hout gevulde kunstgrasvoetbalveld in Europa. Het gaat om hout van de Amerikaanse gele den, dat heel zacht is. In de bus zegt Van der Cammen in zijn voorbeschuwing: ‘Het vergruist niet en drijft niet, zoals de eerste generatie kurk. Het houdt een beetje vocht vast en hoeft bijna niet aangevuld te worden. Je moet de houten infill wel goed los houden in verband met de grip en waterdoorlatendheid. Clubs zijn heel tevreden over deze natuurlijke infill.’ Dat laatste bevestigt Kolmsberg, die zijn velden goed onderhoudt. Van Krimpen vertelt in zijn toelichting onder andere dat het materiaal niet verteert en ook geen splinters veroorzaakt, zoals sommigen denken bij het horen van het woord hout. Hij roemt de veerkracht van het materiaal. Hij vertelt dat zijn bedrijf een aantal velden met de productnaam BrockFill op de sportproductenlijst heeft staan, waarbij de shockpads het verschil maken. Er staat ook een

‘houten’ rugbyveld op deze lijst. Ook dit keer testen de deelnemers het veld door zelf met ballen aan de slag te gaan. ‘Ik weet nog steeds niet wat ik moet kiezen’, verzucht iemand.

Wellicht geeft het laatste te bezoeken veld meer duidelijkheid. Het gaat om een wereldprimeur: het ONE DNA-veld met TPE-infill en wateropvang onder het veld dat door CSC Sport gebouwd is bij DESTO in Utrecht. Projectleider Stefan Oelderik van CSC Sport vertelt over dit bijzondere veld, waarbij voor het eerst de hele mat uit één polymeer bestaat, dus inclusief de backing. ‘Dit veld is daardoor heel makkelijk te recyclen. De combinatie met de wateropvang betekent dat dit veld kan helpen om hittestress in steden te verminderen. Dit veld ligt dan weliswaar aan de rand van de stad, maar er ligt een tweede veld in de stad. Het lijkt me interessant om de gegevens die via sensoren worden verzameld met elkaar te vergelijken.’

Na het testen van het veld betreden de deelnemers het fraaie clubgebouw van DESTO voor een broodje kroket, een kop soep en een afsluitend praatje door Van der Cammen. ‘Ik raad iedereen aan een afwegingskader te maken. Denk na wat voor jouw gemeente belangrijk is en zet dit in een keuzematrix, zodat je ziet welk type kunstgras het meest passend is.’ Het kan ook eenvoudiger, door de zogenoemde infillnotitie van KYBYS of Viridas te gebruiken. Hierin staan alle voor- en nadelen van de verschillende typen kunstgras opgesomd. Ook is het mogelijk om met deze notitie inzicht te krijgen in het kostenplaatje. ‘Laat je altijd goed voorlichten. Uiteraard helpen wij daar graag bij’, zegt de KYBYS-adviseur tot besluit. Voor de meeste deelnemers zal dit hard nodig zijn na de grote hoeveelheid informatie op deze dag. De twee mannen uit Warmond hadden hun keuze op de terugreis naar Alphen aan den Rijn al gemaakt: ‘Wij gaan nog voor TPE.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!